

LXIX. LAVERNAE (*Prezza*).

Prezza ubi nunc est, ibi fuisse olim Lavernas pagum innotuit ex n. 3138. Eius ex auctoribus unus meminit Plutarchus Sull. 6 narrans de M. Lucullo: ἐκπεμπομένου δὲ αὐτοῦ μετὰ δυνάμεως εἰς τὸν συμμαχικὸν πόλεμον χάσμα τῆς γῆς μέγα γενέσθαι περὶ Λαβέρνην. Non exiguum fuisse inde intellegitur, quod non solum aedem habuit Bonae

deae sacram (n. 3138), sed etiam theatrum factum ex pagi decreto (n. 3137). Fuit sub magistris pagi quattuor (n. 3138), quorum casu solo opinor tres tantum n. 3137 nominantur. Utrum Sulmonensium fuerit an Corfiniensium, nescimus; quamquam propius abest Sulmo.

- 3137** litteris vetustis. Prezzae rep. a. 1853 (1852 GARR.) alla contrada *S. Giovanni* CIR. GARR. Est ibi nella cantina di Antonio Sandonato.

T · ANNIVS · T · F · RVFVS
L · SEPTIMIVS · SA · F · DENTIO
L · ANNIVS · T · F · GRITTO · MAGIST
EX · PAGI · D · SCAINA · FAC · COIR
5 T · ANNIVS · T · F · RVF · L · T · F · GRITTO
PROBAVERVNT

Recognovit Dressel. Est in vol. I n. 1280 et in tabula Ritscheliana XCIV e. Cirelli 16, 197; Garrucci *Bull. Nap. N. S.* 2 (1853) p. 56, cui misit archipresbyter loci; Henzen *Bull. dell' inst.* 1855 p. XXVI et in syll. n. 6594.

5 T · F · GRITTO Dressel recte, IT · F · GRITTO Brunnius, TT · F · GRITTO tabula Ritscheliana.

- 3138** [=5351] Prezzae in ecclesia S. Luciae murata nel vano ove pendono i pesi dell' orologio.

L · STATIVS · CN · F CHILO
L · PETTIVS · C · F PANSA
C · PETTIVS · V · F GEMELLVS
L · TATTIVS · T · F COXSA
5 · MAGISTR · LAVERNEIS
MVRVM · CAEMENTICIVM
PORTAM · PORTICVM
TEMPLVM · BONAE · DEAE
PAGI · DECRETO · FACIENDV_m
10 CVRARVNT · PROBARVNTQ_{ue}

Recognoverunt Brunn et Dressel. Est in vol. I n. 1279 et in tabula Ritscheliana LXIV j. Antinori, cui excripsit Dominicus Baccarius, in schedis (unde edidi *Bull. dell' Inst.* 1846 p. 179) et apud Amadutum anecd. litt. II p. 466 (cf. III p. 467); Cirelli 16, 197 ex schedis Giuliani et ab archipresbytero Frattaroli. Orelli 3270. 4944.

5 in punctum est, non quod tabula dat c elementum.

- 3139** litteris pulchris. Sub Prezza in parte postica ecclesiae S. Mariae de Loreto.

RAVIT

Dressel descripsit. Ed. A. de Nino apud Fiorellum *not. degli scavi* 1878 p. 299.

- 3140** [=5396] litteris magnis et vetustis. Sub Prezza in ecclesia S. Mariae de Loreto in epistilio portae. In eodem lapide postea incisum est: A · D · M · CCC · XXIII.

T · HERENNIVS · V · F · SER · BASSI

Recognovit Dressel. Antinori ms. a Carolo Bossio et Dominico Baccario; de Costanzo *odeporico* f. 238; Cirelli 16, 197.

- 3141** [=5411] Prezzae in ecclesia S. Margaritae. Non repperit DRESSEL.

OCTAVIA · C · F · MATER · POSVIT

Antinorio exscriperunt Dominicus Baccari et Navarrol; Cirelli 16, 198 ex schedis Giuliani.

- 3142** Prezzae; periit.

L · S E R V I L
. . . ACCA · ER . . .

Cirelli 16, 198 ab archipresbytero Frattaroli.

- 3143** tria fragmenta eiusdem tituli litteris magnis scripti. Prezzae in turri campanaria intus.

L · VARI
AR VS · C

Recognovit Dressel. Cirelli 16, 197 ex schedis Giuliani.

Cirellius sic:

C · VARIVS · C · F
L · VARIVS · C ·

LXX. CORFINIVM (*Pentima*). *Tribu Sergio.*

Corfinii capititis Paenorum (Strabo 5, 4, 2 p. 244: Κορφίνιον τὴν τῶν Πατλένων μητρόπολιν: Marrucinis attribuit Silius 8, 522 errore) annales antiqui non magis quam Sulmonis meminerunt, nisi quod Silius l. c. mentionem eius initit. Videtur tamen oppidum mature effloruisse maxime propterea, quod cum ad viam Valeriam situm esset, ibi ab ea divertebant qui Aterno transito aut Amiternum petebant aut Interamnam; quarum viarum etsi itineraria non supersunt, pontis tertio a Corfinio lapide meminerunt Caesar (b. c. 1, 16: *recepto Asculo . . . Caesar . . . Corfinium contendit; eo cum venisset, cohortes quinque praemissae a*

*Domitio ex oppido pontem fluminis interrumpebant, qui erat ab oppido m. p. circiter III) et Strabo (5, 4, 2 p. 244: Ἀτερνος . . . ζεύγματι περατός . . . διέχει δὲ τὸ ζεῦγμα τέσσαρας καὶ εἴκοσι σταδίους ἀπὸ Κορφίνιου). Marsico bello Italici eam urbem caput esse voluerunt etiam nomine mutato, ut Italia pro Corfinio esset. Velleius 2, 16: *caput imperii sui*, inquit, *Corfinium legerant atque appellabant Italicum*. Item Strabo l. c.: Κορφίνιον κοινὴν ἄπασι τοῖς Ἰταλιώταις ἀποδείξαντες πόλιν ὅπει τῆς Ρώμης ὄρμητήριον τοῦ πολέμου μετονομασθεῖσαν Ἰταλικήν καὶ ἐνταῦθα δὴ τοὺς συνεπομένους ἀθροίσαντες καὶ χειροτονήσαντες ὑπάτους*